

Preporuka za proljetnu gnojidbu šećerne repe na temelju N-min metode

N_{\min} metodom za šećernu repu utvrđuje se prije sjetve stvarna, ali i očekivana količina mineralnih oblika dušika (N-min) u sloju tla gdje će se tijekom vegetacije rasprostirati najveći dio korijenovog sustava (60 cm).

Za proljetne kulture (kukuruz, šećerna repa i dr.) to je količina mineralnog dušika koje biljke mogu odmah i lako usvojiti, kao i dio dušika koji će se tijekom vegetacije osloboditi iz lakoraspoloživih organskih rezervi tla i to pod utjecajem mikrobiološke aktivnosti. Dakle, bioraspoloživa količina mineralnog dušika određena je prethodnim usjevom (gnojenje, ostvareni prinos, zaostali N, žetveni ostaci i dr.), ali i zemljišnim (kemijska, mehanička i biološka svojstva) te klimatskim prilikama (voda, temperatura, odnosno mikrobiološka aktivnost), posebice količinom i kretanjem vode u tlu tijekom zimskih mjeseci. Stoga, umjesto pojedinačnog utvrđivanja pojedinih oblika i frakcija, N_{\min} metoda predstavlja sintezu svih djelujućih činitelja bioraspoloživosti dušika.

Neobično je važno saznati „status“ dušika u tlu prije sjetve šećerne repe. Naime, ovisno o tome koja se količina N-min dušika utvrdi u prvih 60 cm tla, moguće je pravilno odrediti prdsjetvenu ili startnu dozu dušika, odnosno potrebu za N-prihranom šećerne repe (svakako prije „zatvaranja“ redova) .

Metodologija N-min metode je jednostavna. Između 15.02. i 15.03. (odnosno, svakako prije pripreme tla za sjetvu) analizira se N-min metodom približno 10% površina predviđenih za sjetvu šećerne repe. Pojedinačni uzorak tla, uzet agrokemijskom sondom do dubine 60 cm (na dubljim, plodnim tlima poželjno je uzeti nekoliko uzoraka do 120 cm) čini 3 do 5 uboda sondom „nativnog“ tla (tlo prirodne vlažnosti koje se čuva na 0°C u priručnom hladnjaku, najdulje 24 sata do momenta analize). Sa svake parcele potrebno je uzeti najmanje dva prosječna uzorka tla zbog velike varijabilnosti i smanjenja pogreške. Kemijskom analizom utvrdi se vlažnost svakog uzorka, koncentracija $N-NO_3$ i $N-NH_4$, preračuna u količinu N-min na suho tlo i površinu 1 ha do dubine od 60 cm te izračuna nedostatak dušika koji se mora primjeniti do zatvaranja redova šećerne repe:

a) Niski prinos (45 – 55 t/ha):	$N \text{ kg/ha} = 170 - N_{\min} \times 1,7$
b) Srednji prinos (55 – 65 t/ha):	$N \text{ kg/ha} = 185 - N_{\min} \times 1,7$
c) Visoki prinos (65 – 85 t/ha):	$N \text{ kg/ha} = 200 - N_{\min} \times 1,7$

Primjer:

Ako je utvrđeno 75 kg N-min/ha, za visok prinos šećerne repe treba primjeniti:
 $200 - 75 \times 1,7 = 72.5 \text{ kg N/ha}$

Pravila primjene nedostatka dušika:

- 1) Kad je utvrđen manjak $N > 100 \text{ kg/ha}$, primjenite 40% prdsjetveno, 30% startno i 30% prihrana!
- 2) Kad je utvrđen manjak $N 50-100 \text{ kg/ha}$, primjenite 50% prdsjetveno, 50% startno i/ili u prihrani!
- 3) Kad je utvrđen manjak $N 10-50 \text{ kg/ha}$, primjeniti jednokratno, startno ili u prihrani!
- 4) Kad je utvrđen suvišak N nije potrebna primjena N!

Obavještavamo proizvođače šećerne repe da će Kandid Premijer d.o.o. tijekom veljače i početkom ožujka 2010. godine obavljati vađenje uzoraka tla na površinama predviđenim za sjetvu šećerne repe u 2010. godini. Analiziranje uzetih uzoraka obavljat će **Laboratorij za tlo** Kandid Premijera po N_{min} metodi. Rezultate analize te preporuke za startnu gnojdbu šećerne repe Kandid Premijer će pravovremeno dostaviti na adresu proizvođača sa svim potrebnim uputama.

Molimo zainteresirane proizvođače šećerne repe da se jave na:

- 1) Laboratorij za tlo, tel. 031/515-236,
- 2) Sirovinska služba, tel. 031/515-280, 031/515-260 ili
- 3) Online formularom (<http://www.seceranaosijek.hr>, izbornik „Upiti Sirovinskoj službi“)

S poštovanjem Vaša

Sirovinska služba Kandid Premijer d.o.o. Osijek

U Osijeku 9. veljače 2010. god.